

Վազգէր մուսայեանտէ, Կ-թաթրիզ, րիւթ
էֆ. հաղքէթէլէրիսին թահթը րիեսսէթինս
տէ օլտուզը, վէ Վէքիւ Արս. Աւետիս Արք
Արփիարեան, Արս. Սահակ Արք, Հանգանդ
վէ Արս. Ստեփան Եպիսկ. Արքիեան՝ քիւ
թէսէ էպիսէլէրիւէ, քէզալիւ պիր խալիլ
հաւազանը վէ գաւազանսըզ րէհապին
հալըր պուլունորգալըր հալտէ, րահմէթ
տուտարնա պաշլանդ, թէջանմարմըր
րուհանիէ սուղըլի պիր սուրէթտէ իրա
խոլիվը, վէ խիթամընտա հուզգայր միւս

Ֆախր ու մըւպահաթ իւն թէպիւղ վէ թէպիւրինէ իպիթիտար գըլընմը տըր:

—Էնգըրեայը մէլուսնինն էֆայը ահնա- յէթքեարանէլէրինէ տիւլար օլան քիմսէ- լէրէ թէվզիլ իեանաթ իթմէք իւզըէ: պա իրատէի սէնիէ, Ենգիւր էմանէթինտէ, Են- հիւր էմինի Րըտման բաշա հազըթլէրինն թանթը իեանաթլինտէ, Եուրաի տէվէթ ազադնաան Գոսթանթին Գարաթէօտօրի, Թիւճճարտան Ապուտ, Ունճեան Աքիկ վէ թանթը ալիգատէ իւլիտ էֆլէրտէն միւ- րէքքէպ պիւր գօմիսիօն թէքիլ օլունմը տըր:

—Ասաքիւրի Եանանէ իւն ժանտարմա վէ զապիթի զապիթան վէ էֆրատնտան ատի ճիւրմէր իւն մահքիւմ վէ մէվզուֆ օլան վէ միւստէթի ճէզալարընն իւլտէ իքիմիլ իքմալ իտէնլէր, ճիւլուտէ Հիւ- մայուն էնվմի մախտուսնտա պա իրատէի սէնիէ սալը վէրէլմիլէր տիր:

—Ջաթը հազըթի Քատիշահինի Տէ- րիսաատէթ էնլիսի հազընտաքի հիսսի- եաթը իսայրիսահնէլէրինէ տէլիլ օլարագ, չէթէֆատըր օլան իրատէի սէնիէ մուճի- պինճէ, չէհրիմիլ հազըլարը՝ ճիւլուտէ Հիւմայուն միւստաթ օլան չըզան սալը կիւնիւնտէն պէրի Տէրգօս սուեու իւն թէք- րար սուլանմապա պաշլանմը տըր:

—Պահիւրի հազըրը ճէլալ բաշա հազ- րէթլէրի չարը կիւնիւ Մապէյի Հիւմա- եուսա աղիմէթլէ, վէզարթի իրիթպիսնէ թէքիլ պուլլուստնտան տօլալ իսաքի- քայը Եանանէն արդը թէքէքիւրաթ իյ- լէմիլ տիր:

—Սուսան պաշ վէքիլի թիւրքիս իւն Եուսանը միւստէպաթը չիմաի հէր վա- քըթտան զիեատէ սամիլի վէ գալիլ օլ- տուղըն պիւր միւլազաթ էստաթնտա սէօյ- լէմիլ տիր:

—Ջաթը հազըթի Քատիշահի ճիւլու- սը Հիւմայունալը միւստէպաթլէն թէպ- րիք թէլէկրաթի քէշիւս իյլէմիլ օլան հիւքմարանա, պա թէլէկրաթ պէեանը թէքէքիւր պուլլուստնտա տըր:

—Անտալտօ ֆապիլգաթը թարաֆրտան Թէքանէի ալիլտէ թամիլ իտիլմէքտէ օլան զըրէլարա վալը գարարիլ օլան 60 ար սանթիլմէթլուրէ կէքիլքիլ րօ- ժէքթէթլուրէ, սէրիան հաքըլու կէօտէ- րիլմէք իւզըէ, պու քէրի ֆապիլքաքա սիքարը իտիլմիլ տիր:

—Բէնիշէնպիսի կիւնիւ Ալաթիւս վէ Բուսանիս սէֆիլլէրի Սատրապս վէ իս- րիճիէ հազըրը հազարաթլու, վէ Ալէրի- զա սէֆիլի տալիլ իտիլմէք հազըրը հազ- րէթլէրիլ միւլազաթ իթմիլէր տիր:

—Բուճ բաթիլի էֆլէնիշէնպիսի կիւ- նիւ Սատրապս հազըթլէրինի զիեանթ իյլէմիլ տիր:

—Մանաթըրտա Սիլիլ քէօյիւ եա- քընտա վուգու պուլան միւստէպաթէ էնգըրէ առաքիլի Եանանէն թարուար, վէ պիւր իսպիլի թէլէք իտիլմիլ տիր:

—Ալմանիս բոլիլիգաթը սուլըն մու- հաֆադարնա չալըմադտան իպարթի օլ- տուղըն Բէօյիլէ Յայթուսկ զազէթաթ Եազըն տըր:

—Տէրիսաատէթ Ալմերիգ սէֆիլլէրին, մէմուրիլթիլ թէք իտէճէկի Նիւ-Եօք- տան Մօրիլիկ Լիտր զազէթաթնա եա- զըլմը տըր:

—Տէրգօս քէօյիւնտէ պիւր թէլէկրաթ մէքքէլի թիւլա տօլունմը տըր:

—Պուլկարիթան թիլի վիւքէլաթ չըզան բադար իթիլէի կիւնիւ վարսեա կիթմիլ տիր:

—Պուլկարիթան հարպիէ հազըրը, ԲԵ- րէնա Ֆէրաիսան իւն կէօրիւմէք իւզըէ, վարսա եազընտա էօքիլիսիտ քէօյ- կիւնէ աղիլթ իյլէմիլ տիր:

—Սօֆիատա Օսմ. գօմիսիլիկ տաի- րէսնտէ, ճիւլուտէ Հիւմայուն միւստէ- պէթլիլ բարագ պիւր գապուլիէթ վու- գու պուլլուր, վէ պուլլուտ քէնիւ Ֆէրաի- նաւա իւն իսրիճիէ հազըրը թարաֆրտան կէօտէթլիլ մէմուրաթ, վէ Սօֆիատա պուլլուտ վիւքէլա, վէ տիլէր մէմու-

րիլի հազըր պուլլուտաթ, իւսմը թէպիւր- քեաթ իճուս իտիլմիլ տիր:

—Ենվմի մէքիւրաթ Մանաթըրտա պիւր թէպիլ կէլիս իճուս իտիլմիլ, վէ պուլլու- տա, միւլթէթիլ իւն մուլուսի Հիւսէյին Հիւս- նի բաշա իւն ֆէրիք Նասըր բաշա հազա- րաթը հազըր պուլլուտաթ տըր:

—Օ կիւնիւ հիւ պիւր վուգուաթ օլա- տըլմը՝ Սէլանիք վալիսի հազըթլէրի պա թէլէկրաթ պիւրիլմիլ տիր:

—Հուտուտարտա գաշաքըլըն մէնի իլին թէտապիլի չէթիտէ իթիլիսալ իտիլ- միլ, վէ մուսաֆազա մէմուրաթնա միգ- տարը արթըրմը տըր:

—Բուստա սէֆիլի՝ պու կիւն Թէքէց վաթօրըն Եալուսիս կիտէճէք տիր:

—Սըպիսա սէֆիլի ժէն Սալա Գուլիլ տիր: չէհրիմիլ վասը օլունմը տըր:

—Օրման վէ մատնէն իւզըթիլ էմա- քընտան Գալաթաթա Պօրսա իսանը, պա իրատէի սէնիէ թամիլ իտիլմէք տիր:

—Տիւն, Պիւլիւքտէր օլապընտա պիւր աթ Եարըն իճուս օլունմը տըր:

—Մ. Կ. Օպուսանըն Բարիքէ կիթմի- կիլի պալը զազէթաթ րիվաէթ իթ- միլէր իտէ տէ, միւստիլէն իւլէվմ չէք- րիլմիլ պուլլուտաթ Սէրվէթ տէ օլուն- մուլ տըր:

—Տիւլուտ Օսմանիլին թէվիսի հազ- քընտաթ մուստէլաթ տաիլ Լուստա մա- լիէ զազէթաթնա Տէրիսաատէթտէն օգս. 27 թարիլիլէ ալաթըլարը թէլէկ- րաթա կէօրէ, թէվիս մուստէլէսնիլ թատիլի հազընտաթ իրատէի սէնիէ կիւն պէ կիւն պէքէնիլքտէ օլուր, պի- նապէրին Ինկիլիզ տաիլէր թէքիլթիլին թէտ օլունմընտա տաիլ էվլէլէն չէք- լէն թէլէկրաթնա սալը օլապըլը ան- լաշըլմը տըր:

—Ենլիլ պուլլուտաթնա սարֆիլաթ վէ իրաճաթըն արթըրմաթ մաքսիլլէ Տէ- րիսաատէթ թիւսաթը օտաթը թարաֆր- տան մաքսիլ Սատրապսիլ թաթաթ օլ- ունման մաքսիլ Սէլանի վիւքէլաթ թատիլ պուլլուրաթ, թէքիլ օլունման ալիլտէք չէրալիլ իճուսը իքիլիլա ի- տէնլէրէ էմիլ ու իւր օլունմը տըր: Ենլիլ- լէ քի, 1. էյիլ թօլուսիլ օլապէն մա- հէլլէր իլիթիլթիլին, թիւրքիսնա տաիլ մահէլլէրինտէն էյիլ ճիւս մալլէրտէն թօ- խուսիլար ճէլալ վէ թէվիլ օլունմաթ: 2. Գէլլէր վէ գապալարտա չըմէնտէթ լաթաթիլլաթնա վէ սէվաթիլ իճուս ի- տէն արապա Եալարըն թէմիլ վէ ին- չաթ իւն, ուսմա Եալարն տաիլի սու- րէթտէ թամիլիլ վէ հիւսնի մուսաֆազա- սնա տիլքաթ իտիլմիլ: 3. Ենլիլտը- ֆէր հազիլ իւճըթլէրինն միւսթիլմէր- թէպէ թէնլիլ: 4. 3-4 վալիլլաթ պուլ- տալ Եիւքէթիլլէք օլան պիւլիւր մա- վուսալարա 2 վալիլտէն զիեատէ մալ Եիւքէթիլլէքէք, հալլ մէտարիլ ար- թըրմաթ կիպի պիւր թաթըմ ֆազա մէ- սարիլթիլ գալարըլմաթ: 5. Պուլլուտաթնա իթարա ուսուլլին թէքիլ- լէ, զաթիլլէրին օգաթ իւն ալընպ սա- թըլմաթ:

—Կէօրիլլէն իւզըլմ իւզէրին Պէլին- ճի օրտուտան Հալալ վիլալթիլ 4 թա- պիլիլ տաշա սէրիան կէօտէթիլլէսի մէք- քիւր օրտու միւլիլթիլլէն պուլլուտան պա թէլէկրաթ իւր օլունմը տըր:

—Կէլլէնտէ թաթիլ իտիլլէն րուճա Պի- զանթիլ զազէթաթնա թէքար իւլէրինն միւստաթ իտիլլէն տիր:

—Աթիլա պանդաթը հազընտա Տէրի- սաատէթ, իգմիլ վէ Սէլանիքտէ չիւպէլէր աշաճաթ տըր:

—Եուսանըն Ֆիլիպ գօնուրը չէհրի- միլ վէ կէլմիլ տիր:

—Բէրաթաթա Ֆանէթիլ Նաթ Բուճ մանաթըրնա հաթըլաթ էնլիլլէր պէն- իլիտէ իթիլիլաթ սէպիլ օլունմը օրտուր հալաթ, Բուճ բաթիլլաթնա Սիլիլ մէճ- լիսի մէքքիւր հաթըլաթ չու Եալաթ թաթ- սիլ իթմիլ տիր: Բէրաթա վէ ճիլարը քի- իլիլլէր վալիլլէն սէնիլ 70 լիւր, քի- իլիլ վէ մէքթէպիլլէր իւլիլիսալար ի- չիլ իւլաթ Բուճ էնլիլլէն 100տէ 40, էրտէք, Լանկաթա վէ տիլէր պալը մա- հէլլէրին Բուճ էնլիլլէրին մէքթէպ վէ քի-

լիսէճէ իլիլիսալարնա կէօրէ թէվիլ ի- տիլմէք իւզըլմ. Գարուտալ մէթրօպօլիտի- նէ 100տէ 60, Մանաթըրն իտարէսի Գա- րուտալ մէթրօպօլիտիլի տօլուտտան տօլ- րու իւլաթիլ իտիլլէն տօլարագ, մա- նաթըր իլիլլէն քեաթ իտիլլէն իւլաթ օլուն- մաթ տըր:

—Յուլիս 17ին թապաթը՝ սաթ 11 պուլլուտա Մուլաթ զէլլէն տարթիլլը- լարը հիւս օլունմը տըր: Պու զէլլէն- տէն Մանաթըրն, Պուլլուր, Կոթի վէ հէ- վալիլ քէօյիլլէն մէքթիլաթ տաիլ վու- գու պուլլուր տըր: Պալը էվ վէ քիլիլլէ- լէր Ենլիլլէր տըր:

—Քիլիլ օգս. 27տէ վուգու պուլլուտ տէ- չէթիլ պիւր սէլ իսաթաթըլաթիլ մուճիլ օլունպ, 50-60 էվ Ենլիլլէր, սէպիլլաթ վէ մէլլէ պալլէլլէր, տիլլիլլէր իսաթա օլունմ վէ քէք 3օք ֆաթիլլաթ տիւլարը զարուրէթ ու սէֆալթ օլունմը տըր: Ս. Սարգիս Նաթ Ենլիլլէր քիլիլլէսի տէ րաթ- նէտար օլունմը տըր:

—Սալը կիլլէր Գուճ-գարուտա պիւր Եանիլլէր զուհուր իտիլ, պիւր մէլաթնէ վէ իւլէրինտէք իտիլ, վէ քէնիլ, կիլլէսի Պէ- պէքտէ չարը իլիլլէր պիւր ժանտարմա մի- րալար իտիլլէրինտէ Եանիլլէր զուհուր ի- տէրէք, 12 իտիլ, 14 տիւքէթ, 1 ֆրուս վէ 1 համալ Եանիլլէր տըր:

ՎԵՐԿԻԻ ԶԱԽՍԻ ՆԻԶԱՄԱՄԵՍԻ

(Տէվաթ)

5.— Իշպու Նիզամաթնա իւլէն իւլ- լիլ իւլ օնտան սօնրա իւլ սէնիտէ պիւր քէրէն հէր քէօյ վէ գապալա վէ չէհրտէ 18 Եալլըն իքմալ իթմիլ օ- լանալըն էսամիլլէր վէ հէր քէօյ վէ գապալա վէ չէհրտէ Երքէք նուֆու- սը Եէքիլլէրին միւլաթիլ իտարագնու- ֆուս իտարէլլէրինտէ մալ գալէմէ- րին պիւրէր տէֆիլլէր իթա օլունմուր Գալաթաթ մալ միւլաթիլլէրինտէ մուհաթէլլէրինտէ, ի- վա մէքքէլլէրինտէ մուհաթէլլէրինտէ, իւլալլէր մէքքէլլէրինտէ ալթ- լիլ իտարէլլէրինտէ ալաթնտան թէքիլ օլուն- մաթա պիւրէր գօմիսիլ, վէ Տէրիսա- տէլլէր պիւր իւլիլ օլաթ իւլլէր, տէ- վալիլ մէքքէլլէրինտէ թէնիլ վէ Մա- լիէն իւլաթիլ թարաֆրտան թալիլ իտիլլէն իւլէր ալալը միլ տարը քեա- ֆի գօմիսիլլէր իւլաթիլ միւլաթիլ թէքիլ վէ վէրիլ իտիլլէրինտէ մուսաթ օլանալը գաթարալարալ, մէքքէր տէֆիլլէրինտէ մահէլլի մալաթնտա գալալ վէ իշար իտէճէքիլ տիր: Պու գօմիսիլլէր Նոյ, 13տէն յունվար 135է գաթար իքմալ վալիլլէր իյլ- Ենլիլլէր տիր:

6.— Մատտէի սապըգա մու- ճիլլէն թանգիլ օլունմաթ տէք. թէքէ պիւրինի սընթիլ զալիլ իւ- նթիլարա մէնուս օլան միւլաթիլ- թիլ իլին մալ մէմուրալը թարա- ֆրտան ալըն ալըն պիւր վաթաթ իտարալլէր թանգիլ, վէ յունվարը 20տէն գաթար քէնիլլէրինտէ թէպ- լիլ օլունմուր վարաթալ իտարալլէր թէպիլլէր օլունման իտարն թալիլ օլուն- ման սընթիլ իտարալը օլունմը հալ- տէ, 10 կիւն զարթնտա պա իսթի- տանամէ միւլաթաթ իտիլ, թալ- լալարտա գալալ վէ իլալ վէ վիլա- Ենլիլ իտարէ մէճիլլէրինտէ վէ Տէ- լիսաատէթտէ Մէճիլլէր մալլէր վէր- կիլլին թատիլ հաթընտա միւլաթն օլան իտարաթա թէվիլլէրինտէ թէտ- զիլլէ քէպիլլէրինտէ իւլ սընթիլարտա իպալ վէ Եա թէնիլ վէ թէքիլ ի- տիլլէր իւլլէր, փեթիլլէրինտէ 13ինէ գաթար իթալ գաթար օլունմուր, վէ իթիլարալ վուգու պուլլուտալը հալաթ իտար օլունման վէրիլ 3 սէնէ կէչ- մէր իւլ Եաթարա իճուսնա գա- տար լալլէր թէպիլլէր տիր:

7.— Հէր սէնէ տալիլի սինթը թէքիլլէր օլունմուր, վէ օ սէնէ վէ- ֆաթը վուգու պալլալարն էսամի- ոլինի միւլաթիլ իտարալլէր թարաֆրտան իթա օլունմաթ տէք. թէքիլ իւլլէրինտէ մալալլէր թարա- հիլլէր վէ թէքիլ իտիլլէր իճուս օլունմուր, վէ միւլաթնտէն տալիլ թէքիլ օլունմուր քէնիլլէրինտէ թէպիլլէր օլուն- մաթ իտարալլէրինտէ թարալիլ թէքիլլէրինտէ իթիլալարն 10 կիւն զարթնտա իթիլարա իտէպիլլէրինտէ Պու իթիլարալ հաթընտա վէրիլլէ- ճէք գաթարալ Եաթարա իճուսնա գաթար գաթիլ տիր:

8.— Մալու պուլլուտալարը հալաթ, քէնիլլէրինտէ չալալ վէրիլ թարա իտիլլէր օլանալ վէ Եաթար մուսաթնալարն տիւլարը մալալլէր թարալլէրինտէ հէր իւլաթը օլունմա օլունմ գաթիլ վէ մահալլէրինտէ պիւրէր թատաթ իտարալլէրինտէ միւլաթնալարտա գալալ, իւլալ վէ վիլաթիլ իտարէ մէճիլլէրինտէ, վէ Տէրիսաատէթտէ Մէճիլլէր մալլէրինտէ գաթար իւլ իս- թիլալ օլունմուր, Պու պապտէ վէ- րէճէքիլլէր արգուհալար վէ իտար թէքիլլէրինտէ միւլաթնալար տալիլա թէքիլլէրինտէ միւլաթնալար տըր:

(Տէվաթ)

ԳՐԵՏԻ ԼԻՈՆԵ ՍԵՐՄԱՅԵՍԻ ԻԲԻԵԻԼԻՍԻ ՄԻԼԻՍԵՐԳ.

1903 Յուլիս 31 Պիլաճուսու

ՄԱԹԼՈՒԳԱԹ	
Սանտրգաթա վէ պանդա- լարտա նուգուս	144,259,061 56
Ճիւղալարտա	932,143,418 52
Բըրք	201,218,247 74
Հիւսապաթը ճարիլ	335,441,818 10
Բէնիլ վէ թէքիլլէրինտէ	271,509,245 48
Հիւսալ, պոն, թանգիլլաթ վէ Եանալ	7,928,895 36
Ենլիլ զալըն մէնու- լէ	35,000,000 »
Հիւսապաթը միւլաթիլլէր	28,487,167 74
ՅԻՊ. 1,955,987,854 50	
ՏԻԻԹՈՒՆԱԹ	
Տէրգիլլէր օլունմաթ 638,092,404 28	
Հիւսապաթը ճարիլ	781,295,716 47
Գապուլ իտիլլէր 80,319,272 70	
Վաթիլլէր թէքիլլէրինտէ վէ պոն 20,208,285 09	
Հիւսապաթը միւլաթիլլէր	86,072,175 96
Ինլիլլէր ալալլէր	100,000,000 »
Թէքիլլէր իտիլլէր սէրմալ 250,000,000 »	
ՅԻՊ. 1,955,987,854 50	

Ասլընա մուրապը օլունմը րապալ օլունմը Մէճիլլէր իտարէ իտիլ Միւլաթիլ իտարէ իտիլ Մ. Մ. Մ. Մ. Մ.

ԴԱԼԱԹԱՆ ՊԵՐՍՈՆԱԼ	
Եանալ ուսմալ	2, 32 16
Բուճիլ չըմէնտէթիլ ֆր.	114 75
Թանգիլլէր միւլաթիլ Օսմ.	505 50
Օսմ. պանդաթ սէնիտաթ	589
Տէլլէթ Ալիլ Րէթի	397
Օսմ. Սիլիլլէր չիւքէթիլ	4 47
Բէթիլ ալալլէր	14 10
Տէրիլ, Թարալալ գուր.	6
» » թանգիլ ֆր.	486
Տէրիսաատէթ Րըթիլլէր	504
ՍԻՊԵԼԻԼԻՆ ՖԻԵԼԴԵԼ	
Օսմ. լիւրաթ 100 զալալ	172 րր.
Պէնալ մէնտէթ ֆարգը	107 38
Մէլալլէր	103 20
Ֆարալալ ալալլէր	87 11
Ինլիլլէր լիւրաթ	109 33
Բօլ	89 20
Գըրմիլ	51 00
Գարալալ գալալլէր	8 62

Սանգիլ իթիլալ վէ մէտըլ զալալ ՅԱԼԱԹԱՆԻ ՔՈԼԱՅԵԼԻ